

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з навчальної роботи
Михайлишин Г.Й.

“__” _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління бізнес-процесами на підприємстві

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

Івано-Франківськ – 2020 рік

© Пилипів Н.І.

Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД) «**Управління бізнес-процесами на підприємстві**» для студентів, які навчаються за освітньою програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність";
Галузь 07 "Управління та адміністрування" спеціальність 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ОР «бакалавр» (вступ на основі диплому молодшого спеціаліста); - 2020 р. - 26 с.

Розробник:

Пилипів Надія Іванівна
доктор економічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
теоретичної і прикладної економіки

Протокол від "27" серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри теоретичної і прикладної економіки

_____ (**Пилипів Н.І.**)
(підпис) (прізвище та ініціали)

" _____ " _____ 2020 року

Схвалено Науково-методичною радою економічного факультету.

Протокол від "27" серпня 2020 р., № 1

_____ " _____ 2020 р. Голова _____ (Гнатюк Т.М.)
підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь 07 "Управління та адміністрування" Спеціальність 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"	Обов'язкова	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		28год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		32год.	14год.
		Лабораторні	
		_ _ год.	_ _ год.
		Самостійна робота	
		120 год.	156 год.
Індивідуальні завдання:			
20	- 25год.		
Вид контролю:		<u>екзамен</u>	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 60 / 120

для заочної форми навчання – 24 / 156

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління бізнес-процесами на підприємстві» є формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів процесного управління основною діяльністю підприємств.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Управління бізнес-процесами на підприємстві» є сформувані у студентів теоретичні знання, навички та практичні вміння застосовувати методи аналізу бізнес-процесів підприємства, навчити майбутніх фахівців обґрунтовувати рішення стосовно управління ними для підтримки належного режиму її поточного функціонування.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми

студент повинен знати:

- знати теоретичні основи управління бізнес-процесами у підприємстві, як вітчизняному, так і міжнародному;
- знати основні методології опису бізнес-процесів підприємства, методи опису бізнес-процесів підприємства, що здійснює підприємницьку діяльність як вітчизняного, так і міжнародного ринках продукції;
- знати особливості підготовки проекту опису бізнес-процесів;
- знати методи аналізу бізнес-процесів діяльності підприємства, особливості оцінки ефективності бізнес-процесів у підприємстві, як вітчизняному, так і міжнародному за допомогою системи збалансованих показників;

студент повинен вміти:

- вміти використовувати теоретичні основи управління бізнес-процесами у підприємстві, що здійснює підприємницьку діяльність як вітчизняного, так і міжнародного ринках продукції;
- вміти використовувати методології опису бізнес-процесів підприємства;
- вміти здійснювати підготовку проекту опису бізнес-процесів;
- вміти застосовувати методи аналізу бізнес-процесів діяльності підприємства;
- вміти проводити оцінку ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників.

Інтегральна компетентність

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і

біржових структур.

СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Пререквізити та постреквізити дисципліни «Управління бізнес-процесами на підприємстві» (місце в структурно-логічній схемі) за ОП

Переквізити : навчальна дисципліна базується на навчальних дисциплінах: «Менеджмент », «Стратегія у підприємстві», «Бізнес-планування у підприємстві», «Управлінський облік у ПТБД ».

Постреквізити: дисципліна: «Управління бізнес-процесами », необхідна для вивчення таких навчальних дисциплін: «Управлінський облік у ПТБД», «Інвестиційна діяльність».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретичні основи управління бізнес-процесами на підприємстві

Тема 1. Суть та види бізнес-процесів на підприємстві

1. Процесний підхід і сучасні системи управління організацією.
2. Визначення бізнес-процесу.
3. Види бізнес-процесів.
4. Процесний підхід до управління.
5. Поняття «мережа бізнес-процесів організації».

Тема 2. Опис бізнес-процесів

1. Постановка цілей опису бізнес-процесів
2. Вибір методології опису бізнес-процесів організації
 - 2.1. Методологія прискореного опису бізнес-процесів (метод 1)
 - 2.2. Методологія повного опису бізнес-процесів (метод 2)
 - 2.3. Порівняльний аналіз підходів: переваги і недоліки

Тема 3. Підготовка проекту опису бізнес- процесів на підприємстві

1. Склад робіт по підготовці проекту
2. Вимоги по управлінню проектом, ролі співробітників в проекті. Створення і навчання робочих груп
3. Методика формування моделей процесів верхнього рівня

4. Методика перевірки адекватності моделей бізнес-процесів
5. Методика детального опису бізнес-процесів

Змістовий модуль 2.

Аналіз бізнес-процесів на підприємстві та оцінка їх ефективності за допомогою системи збалансованих показників

Тема 5. Автоматизація окремих бізнес-процесів на підприємстві

1. Сучасні інформаційні системи автоматизації бізнес-процесів підприємства.
2. Автоматизація бізнес-процесу продажу на підприємстві.
 - 2.1. Воронки продаж.
 - 2.2. Сторінка-вітрина (landing page).
 - 2.3. А/В тестування.
 - 2.4. Авторозсилка.

Тема 6. Аналіз бізнес-процесів діяльності підприємства

1. Методики аналізу діяльності підприємства.
2. Аналіз процесу виробництва і реалізації продукції, робіт і послуг.
3. Аналіз процесу використання трудових ресурсів.
4. Аналіз процесу використання матеріальних ресурсів і технічного забезпечення підприємства.
5. Аналіз майнового стану підприємства.
6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства.
7. Аналіз фінансової стійкості підприємства

Тема 7. Оцінка ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників

1. Сутність збалансованої системи показників
2. Впровадження збалансованої системи показників в діяльність підприємства
3. Оцінка ефективності бізнес-процесів

4. Структура навчальної дисципліни

Тематика навчальної дисципліни						
Тема	кількість год.					
	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	лекції	практичні заняття	Самостійна робота	Лекції	практичні заняття	Самостійна робота
ЗМ 1. Теоретичні основи управління бізнес-процесами на підприємстві Тема 1. Суть та види бізнес-процесів на підприємстві	2	2	10	1	1	10
Тема 2. Опис бізнес- процесів на підприємстві	4	4	15	2	4	20
Тема 3. Підготовка проекту опису бізнес- процесів на підприємстві	8	8	15	1	2	22
ЗМ 2. Аналіз бізнес-процесів на підприємстві та оцінка їх ефективності за допомогою системи збалансованих показників Тема 4. Аналіз основних бізнес-процесів діяльності підприємства	6	8	15	2	3	24
Тема 5. Аналіз допоміжних бізнес-процесів діяльності підприємства	4	4	10	1	1	20
Тема 6. Оцінка ефективності бізнес-процесів на підприємстві за допомогою системи збалансованих показників	4	6	35	3	3	35
Індивідуальна робота			20			25
Усього годин	28	32	120	10	14	156

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	К-сть годин д.ф.н.	К-сть годин з.ф.н.
1	Тема 1. Процесний підхід до управління	2	1
2	Тема 2. Види бізнес-процесів	2	
3	Тема 3. Методи опису бізнес-процесів	2	2
4	Тема 4. Вибір методології опису бізнес-процесів	2	2
5	Тема 5. Склад робіт з підготовки проекту опису бізнес-процесу	2	
6	Тема 6. Вимоги до управління проектом, ролі співробітників в проекті. Створення і навчання робочих груп	2	
7	Тема 7. Методика формування і перевірки моделей	2	

	бізнес-процесів		
8	Тема 8. Методика детального опису бізнес-процесів	2	
9	Тема 9. Аналіз бізнес-процесу виробництва, реалізації продукції, робіт, послуг	2	2
10	Тема 10. Аналіз процесу використання матеріальних і трудових ресурсів	2	1
11	Тема 11. Аналіз майнового стану підприємства.	2	
12	Тема 12. Аналіз майнового стану підприємства, ліквідності і платоспроможності.	2	
13	Тема 13. Оцінка ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників	2	2
14	Тема 14. Впровадження збалансованої системи показників на українських підприємствах. Переваги та недоліки збалансованої системи показників.	2	
	Разом	28	10

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1	Тема 1. Розкриття сутності понятійного апарату управління бізнес-процесами	2	-
2	Тема 2. Постановка цілей опису бізнес-процесів на конкретних прикладах	2	2
3	Тема 3. Процесний підхід в управлінні бізнес-процесами	2	
4	Тема 4. Вибір методології опису бізнес-процесів підприємства на конкретних прикладах	2	2
5	Тема 5. Опис складу робіт з підготовки проекту	2	2
6	Тема 6. Розкриття методики формування моделей процесів верхнього рівня	2	2
7	Тема 7. Розкриття методики детального опису бізнес-процесів	2	2
8	Тема 8. Аналіз бізнес-процесу виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг	2	-
9	Тема 9. Аналіз процесу використання трудових ресурсів	2	-
10	Тема 10. Аналіз ліквідності та платоспроможності	2	
11	Тема 11. Розкриття традиційних прийомів аналізу і методів колективного експертного оцінювання	2	
12	Тема 12. Аналіз майнового стану підприємства	2	2
13	Тема 13. Аналіз, ліквідності і платоспроможності.	2	-
14	Тема 14. Оцінка ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників	2	
15	Тема 15. Оцінка ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників на конкретних прикладах	2	2

16	Тема 16 Впровадження збалансованої системи показників на українських підприємствах, переваги і недоліки	2	
Разом		32	14

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин д.ф.н	К-сть годин з.ф.н.
1	Тема 1. Суть та види бізнес-процесів на підприємстві	10	10
2	Тема 2. Опис бізнес- процесів на підприємстві	15	20
3	Тема 3. Підготовка проекту опису бізнес- процесів на підприємстві	15	22
4	Тема 4. Аналіз основних бізнес- процесів діяльності підприємства	15	24
5	Тема 5. Аналіз допоміжних бізнес- процесів діяльності підприємства	10	20
6	Тема 6. Оцінка ефективності бізнес- процесів на підприємстві за допомогою системи збалансованих показників	35	35
7	Індивідуальна робота	20	25
Разом		120	156

Самостійна робота студентів – невід’ємна складова частина навчального процесу, яка відіграє важливу роль у процесі формування майбутнього спеціаліста.

Мета самостійної роботи – набуття навичок щодо вирішення конкретних практичних завдань і використання отриманих знань у подальшій практичній діяльності.

Самостійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних її видів:

- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;
- підготовка до виступу на семінарському (практичному) занятті;
- завершення розпочатих на практичних заняттях завдань,

передбачених робочою програмою курсу;

- відвідування консультацій (індивідуальних та групових);
- написання індивідуальних завдань;
- підготовку до проведення контрольних заходів;
- опрацювання матеріалу розміщеного в системі дистанційного

навчання.

Підготовка до лекційного заняття передбачає обов'язкове вивчення матеріалу попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники).

Підготовка до семінарських (практичних) занять передбачає обов'язкове вивчення теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності. При підготовці до заняття відповідної теми необхідно детально вивчити конспект лекції, підручник (навчальний посібник) і законспектувати основні положення нормативно-правових актів, що їх рекомендує викладач.

Виконувати завдання необхідно в такій послідовності: ознайомитись із завданням і вивчити його умову; визначити методи (прийоми) розв'язання кожної конкретної господарської ситуації; безпосередньо почати розв'язувати завдання; обґрунтувати висновки і пропозиції згідно з отриманими результатами; виконане завдання належно оформити в зошиті; захистити завдання (якщо це встановлено робочою програмою дисципліни) відповідно до встановленого графіка самостійної роботи. Якщо передбачений програмою обсяг завдань студент не виконав і не захистив, то до іспиту його не допускають.

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання виконується студентом через проведення письмових контрольних робіт або індивідуальних завдань. І є підсумковим завданням, яке спрямоване на вдосконалення навичок самостійної роботи із закріпленням тих знань, які були отримані під час його викладання.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання полягає у виконанні студентом самостійної письмової практичної контрольної роботи. Робота повинна складатися з теоретичної та практичної частини загальним обсягом до 15 сторінок.

У практичній частині повинен розкриватися досвід організації та її менеджменту у вирішенні управлінської задачі.

Повинна бути дана оцінка результатів та ключових рішень менеджменту, та запропоноване альтернативне рішення, та його можливі наслідки для підприємства.

Практичний приклад за вибором студента, але за тематикою контрольної роботи.

Тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань:

Завдання 1

Складіть у формі таблиці план здійснення організаційних процесів щодо проведення власного семінару (форуму, конференції, тренінгу).

Зміст	Відповідальна особа	Термін	Необхідні ресурси
...

Завдання 2

На основі текстового опису процесу «Розробка нового проекту» здійснити табличний опис процесу.

Текстовий опис процесу «Розробка нового проекту»:

1. На основі плану робіт за проектом відділ бізнес-процесів проводить комплекс робіт з розробки проекту та його документального оформлення. Результатом є розроблений пакет документів (алгоритм).

2. На основі розробленого відділом бізнес-процесів пакету документів за проектом (алгоритм) відділ впровадження спільно з відділом бізнес процесів проводять роботи з визначення комплексу показників ефективності процесу (джерела інформації для розрахунку, планові значення показників, період збору показників). Результатом є розроблені показники ефективності.

3. На основі пакету документів за проектом (алгоритм) та показників ефективності процесу відділ впровадження спільно з відділом бізнес процесів здійснюють узгодження нової схеми процесу та / або внесених змін в існуючий процес з керівниками підрозділів-учасників виконання процесу (узгодження показників ефективності процесу). Результатом є пропозиції по комплексу заходів для впровадження проекту.

4. На основі пропозицій по комплексу заходів для впровадження проекту відділ бізнес-процесів здійснює розробку переліку необхідних заходів для якісного впровадження проекту. Результатом є перелік заходів з впровадження проекту.

Завдання 3

Розробити паспорт для БП "Оформлення заявки на матеріал".

БП "Оформлення заявки на матеріал" передбачає, що відділ постачань повинен оформити заявку на матеріали для керівника відділу постачань згідно з потребами виробництва, які мали бути визначені на попередньому процесі. Результатом процесу має бути оформлена Заявка на матеріал. Для здійснення цього БП необхідно скористатися планом виробництва на період, переліком складових для виробництва 1 одиниці кожного продукту (отриманого від MRP-система). Учасником БП є логіст. Для реалізації БП учасники можуть скористатися персональним комп'ютером. Після реалізації цього процесу необхідно здійснити вибір постачальника.

Паспорт для БП "Оформлення заявки на матеріал"

Параметр	Значення
1	2
Найменування процесу	

Призначення		
Результати		
Виходи БП	матеріальні	
	інформаційні	
Входи БП	матеріальні	
	інформаційні	
Власник БП		
Учасники	персонал	
	засоби реалізації	
Споживач		
Постачальник		
Попередній процес		
Наступний процес		
Записи у ході виконання процесу		

Завдання 4

Розробити організаційну структуру підприємства з допомогою онлайн сервісів створення діаграм.

Можна скористатися: <https://www.draw.io/>, <https://coggle.it/folder/gallery>, <https://www.mindmeister.com/templates>, https://www.lucidchart.com/documents#docs?folder_id=home&brower=icon&sort=saved-desc.

Завдання 5

Зробити аналіз ринку програмних забезпечень для автоматизації бізнес-процесів, зробити порівняльний аналіз, навести переваги та недоліки. Результати представити у вигляді презентації.

Завдання 6

Провести аналіз бізнес-процесів господарської діяльності підприємства
Здійснити загальний аналіз обсягу виробництва продукції. За результатами проведеного аналізу зробити висновок.

Аналіз випуску продукції

Найменування продукції	Факт попереднього року, т	Звітний рік		Абсолютне відхилення факту звітного року		Темп росту обсягу продукції звітного року за фактом по відношенню до факту попереднього року, %	
		план, т	факт, т	від плану, т	від факту попереднього року, т	плану, %	обсягу попереднього року, %
1	2	3	4	5	6	7	8
А	29853	32191	20556				
Б	33705	37068	26227				
В	22149	19510	17012				
Г	10593	8780	7089				
ВСЬОГО							

Завдання 7

Здійснити діагностику трудових ресурсів. За результатами аналізу зробити висновки.

Аналіз руху трудових ресурсів підприємства

Показники	Факт (минулий рік)	Звітний рік			Відхилення	
		план	факт	% виконання плану	від плану	від минулого року
1	2	3	4	5	6	7
1. Середня чисельність працівників, чол.	1650	1631	1635			
2. Кількість прийнятих працівників за рік, чол.	159	184	160			
3. Кількість звільнених працівників за рік, чол.	146	70	142			
4. у т.ч. за порушення трудової дисципліни, чол.	91	-	94			
5. Загальна кількість прийнятих і звільнених працівників						
6. Коефіцієнт прийому працівників						
7. Коефіцієнт звільнення працівників						
8. Коефіцієнт загального обороту робочої сили						
9. Коефіцієнт плинності кадрів						

Завдання 8

Розрахувати показники ефективності використання трудових ресурсів для підприємства. За результатами аналізу зробити висновки.

Аналіз ефективності використання трудових ресурсів

№	Показники	и н у л	Звітний рік	Відхилення	м и н у л о
---	-----------	---------	-------------	------------	-------------

п/п			план	Факт	% виконання плану	від плану	від минулого року	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Чистий дохід (тис. грн.)	7484	7900	5752				
2	Середньооблікова чисельність працівників, чол.	1650	1631	1635				
2.1.	у т.ч. робочі	1135	1146	1152				
3	Частка робочих в загальній чисельності працівників, %							
4	Середньорічна продуктивність праці робочого (тис. грн.)							
5	Середньорічна продуктивність праці працівника (тис. грн.)							

Завдання 9

Здійснити аналіз наявності, технічного стану та руху основних засобів підприємства. Розрахувати коефіцієнти оновлення, вибуття, придатності. За результатами проведеного аналізу зробити висновки.

Інформація про основні засоби підприємства, тис. грн.

Групи основних засобів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Залишок на кінець року	
	Первісна вартість	Знос		Первісна вартість	Знос		Первісна вартість	Знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Будинки та споруди	8152	2782	72	48	23	54		
Машини та обладнання	2862	2340	52	110	52	127		
Транспортні засоби	91	84	2	4	4	3		
Інструменти, прилади	23	12	0	3	3	6		
Інші основні засоби	8	8	4	0	0	4		
Разом								

Показники діагностики стану та руху основних засобів підприємства

Показники	Значення показника
Вартість введених в дію нових основних засобів, тис. грн.	
Первісна вартість основних засобів на кінець року, тис. грн.	
Коефіцієнт оновлення	
Вартість основних засобів, які вибули, тис. грн.	
Первісна вартість основних засобів на початок року, тис. грн.	
Коефіцієнт вибуття	
Сума нарахованого зносу на початок року, тис. грн.	
Сума нарахованого зносу на кінець року	
Коефіцієнт придатності на початок року (ЗВ/ПВ)	
Коефіцієнт придатності на кінець року	

Ще одним типом індивідуального завдання, яке виконується в межах вивчення дисципліни Управління бізнес-процесами на підприємстві є підготовка наукової доповіді. Типовий перелік тем наукових доповідей:

Тематика наукових повідомлень з дисципліни “Управлінський облік у ПТБД”

1. Збалансована система показників як інструмент стратегічного управління підприємством
2. Система збалансованих показників в стратегічному управлінні розвитком підприємства
3. Управління конкурентоспроможністю підприємства на засадах застосування системи збалансованих показників
4. Стратегічне управління бізнес-процесами підприємства
5. Підвищення конкурентоспроможності підприємств на засадах застосування системи збалансованих показників
6. Забезпечення економічної стабільності підприємств на засадах застосування системи збалансованих показників
7. Проблеми застосування системи збалансованих показників в сучасних ринкових умовах
8. Особливості управління бізнес-процесами підприємства
9. Стратегія управління бізнес-процесами підприємства на засадах застосування системи збалансованих показників
10. Розвиток конкурентоспроможності підприємств на засадах системи збалансованих показників

9. Методи навчання

За джерелом передачі та сприймання навчальної інформації використовуються такі методи:

- словесні (розповідь-пояснення, бесіда, проблемні лекції, презентації, семінари- дискусії);
- наочні (ілюстрація з використанням ММП);
- практичні (розв'язування задач, тестів);
- ділові ігри.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемний виклад, частково-пошуковий метод та дослідницький методи.

10. Методи контролю

<p>Система ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ студентів на практичних заняттях</p>	<p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступа виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання практичних завдань.</p> <p>Критерії поточного оцінювання:</p> <p>«5» – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</p> <p>«4» – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p> <p>«3» – в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>«2» – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p> <p>Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати студенти під час практичних занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих).</p> <p>Середній бал за поточний контроль переводиться у 20 бальну шкалу.</p> <p>ДОДАТКОВІ БАЛИ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ</p> <p>Доповнення усного виступу:</p> <p>2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.</p> <p>1 бал – отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.</p> <p>Суттєві запитання до виступаючих:</p> <p>2 бали – отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.</p> <p>1 бал – отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.</p> <p>Експрес-контроль:</p> <p>2 бали – бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.</p>
--	---

	<p>1 бал – отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.</p> <p>Складання словника основних термінів, що визначені програмою курсу (затемами):</p> <p>Програмою курсу визначено перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми бали нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст.</p> <p>1 бал – нараховуються студентам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.</p> <p>Підготовка творчих завдань(есе, дайджест):</p> <p>Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою. Головна мета есе – це самостійне викладення студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.</p> <p>Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки.</p> <p>1 бал – бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки</p> <p>1 бал – бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків..</p>
<p>Система оцінювання знань через проведення аудиторних письмових контрольних робіт</p>	<p>Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Підсумковий модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт .</p> <p>Передбачено виконання двох контрольних робіт, які проводиться із змістових модулів. Кожна контрольна робота оцінюється максимум 10 балів (20 балів).</p> <p>Контрольна робота включає такі види завдань :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичне завдання 2. Теоретичне завдання 3. Задача 4. Тестові завдання 4 тести <p>1. Виконання першого і другого теоретичного завдання потребує повної аналітичної і змістовної відповіді і оцінюється таким чином:</p> <p>2,1-2,5 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу.</p> <p>1,6-2 отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу.</p> <p>1,1-1,5 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання,</p>

	<p>але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки.</p> <p>0,6-1 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання.</p> <p>0,1-0,5 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми..</p> <p>2. Виконання третього завдання – задачі потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання для вирішення практичного завдання за належної якості викладу.</p> <p>2,4-3 балів отримують студенти, які повністю вирішили практичне завдання, або проаналізували і зробили конкретний висновок .</p> <p>1,7-2,3 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю вирішили практичне завдання, або поверхово проаналізували і зробили конкретний висновок .</p> <p>1,0-1,6 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково вирішили практичне завдання або частково проаналізували і зробили частково висновок .</p> <p>0,3-0,9 балів отримують студенти, які частково і поверхово вирішили практичне завдання та сформулювали висновок, допустивши неточності та помилки.</p> <p>3. Четверте завдання складається з 4 тестів і оцінюється від 0 до 2 балів (кожна вірна відповідь - 0,5балів) .</p>
<p>Система оцінювання знань самостійної роботи студентів</p>	<p>Самостійна робота студентів:</p> <p>1. Тестування</p> <p>2. Індивідуальна робота</p> <p>Тестовий контроль: студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).</p> <p>Максимальна кількість балів за тестування становить 5 балів (20 тестів по 0,25 бали)</p> <p>Вивчення дисципліни передбачає обов’язкове виконання індивідуального завдання (ІЗ).</p> <p>Максимальна кількість балів за ІЗ становить 5 балів.</p> <p>Контроль знань індивідуальної роботи проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Модульний контроль знань індивідуальної роботи студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або індивідуальних завдань.</p> <p>Критерії контролю знань індивідуальної роботи студентів (за виконання письмової контрольної і роботи або індивідуального завдання):</p> <p>5 балів - в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.</p>

	<p>4 бали - достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p> <p>3 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>2 бали - не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p> <p>1 бал - частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.</p> <p>0 балів - не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Невирішив жодного тестового завдання.</p> <p>Індивідуальне завдання виконується в окремому зошиті або друкується на окремих аркушах</p>
<p>Підсумковий семестровий контроль</p>	<p>Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу шкалу ЄКТС.</p> <p>Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі:</p> <p>М 1. Поточний контроль (1-20 балів). М 2. Контрольна робота (1-20 балів). М 3. Самостійна робота (1-10 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p> <p>Екзамен (максимум 50 балів) проводиться у комбінованій формі (письмова + усна компоненти).</p> <p>Структура екзаменаційного білета:</p> <p>1. Письмова компонента (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.pnu.edu.ua) (максимум 30 балів). 2. Усна компонента включає одне теоретичне питання (максимум 10 балів) та одну задачу (максимум 10 балів).</p> <p>В умовах карантину ідентифікація здобувача вищої освіти</p>

	<p>відбувається з використанням програми ZOOM і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (40 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.pnu.edu.ua) (максимум 50 балів).</p> <p>Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни:</p> <p>один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p>
--	---

Програмові вимоги з дисципліни “Управління бізнес-процесами на підприємстві”

1. Передумови і генезис формування функціонального підходу до управління підприємством.
2. Переваги та недоліки функціонального підходу.
3. Вимірювання тривалості виконання роботи
4. Класифікація процесів за видами діяльності
5. Основні потоки інформації при проведенні вимірювання показників бізнес-процесу
6. Використання методик при впровадженні процесного підходу до управління:
7. Поняття «мережа бізнес-процесів організації».
8. Сутність та принципи процесного підходу.
9. Переваги та недоліки процесного підходу.
10. Класифікація та особливості бізнес-процесів.
11. Процеси життєвого циклу продукції.
12. Ключові процеси, які створюють цінність.
13. Зв'язок основних та допоміжних бізнес-процесу життєвого циклу продукції.
14. Виконавці бізнес-процесу.
15. Види входів та виходів бізнес-процесу.
16. Мета, результативність та ефективність бізнес-процесу.
17. Функції власника бізнес-процесу. Параметри бізнес-процесу.
18. Управління бізнес-процесами. Стандарт ISO.
19. Модель системи менеджменту якості, заснована на процесному підході. Етапи управління процесами.

20. Цикл Демінга- Шухарта. Етапи планування бізнес-процесу
21. Структура бізнес-процесу , ознаки процесу.
22. Впровадження процесного підходу.
23. Рівень деталізації бізнес-процесу.
24. Декомпозиція бізнес-процесу прийняття рішення.
25. Взаємозв'язок процесів. Зв'язок процесу з зовнішніми та внутрішніми процесами.
26. Взаємозв'язок відділів при функціонуванні процесу. Матриця процесу.
27. Процедура впровадження процесного підходу.
28. Документування процесів.
29. Рівні документування.
23. Опис процесів.
24. Етапи документування. Сутність специфікації та її склад.
25. Методи опису бізнес-процесів підприємства.
26. Методи обробки думок експертів: зважування експертних оцінок, переваги, рангов, парних порівнянь. Евристичні методи пошуку вирішення
27. Постановка цілей опису бізнес-процесів.
28. Вибір методології опису бізнес-процесів організації.
29. Методологія прискореного опису бізнес-процесів (метод 1).
30. Методологія повного опису бізнес-процесів (метод 2).
31. Порівняльний аналіз підходів: переваги і недоліки. Склад робіт з підготовки проекту.
- 32 Вимоги до управління проектом, ролі співробітників в проекті. Створення і навчання робочих груп.
33. Методика формування моделей процесів верхнього рівня.
34. Методика перевірки адекватності моделей бізнес-процесів.
35. Методика детального опису бізнес-процесів.
36. Методики аналізу діяльності підприємства.
37. Аналіз процесу виробництва і реалізації продукції, робіт і послуг.
38. Аналіз процесу використання трудових ресурсів.
39. Аналіз процесу використання матеріальних ресурсів і технічного забезпечення підприємства.
40. Аналіз майнового стану підприємства.
- 41 Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства.
42. Аналіз фінансової стійкості підприємства
43. Передумови та історія виникнення «Balanced Scorecards».
44. Визначення і мета застосування збалансованої системи показників.
45. Оцінка ефективності бізнес-процесів за допомогою системи збалансованих показників.
46. Впровадження збалансованої системи показників на українських підприємствах.

47. Переваги та недоліки збалансованої системи показників.

Розподіл балів, які отримують студенти д.ф.н.

Шкала оцінювання для екзамену						
університетська		національна		шкала ЄКТС		
90 – 100		відмінно		A		
80-89		добре		B		
70-79				C		
60-69		задовільно		D		
50-59				E		
26-49		незадовільно з можливістю повторного складання		FX		
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		1-25		F		
Поточне тестування та самостійна робота					Екзаменац ійна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни
Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3				
Пото чний конт роль	Підсумко вий модульні й контроль	Самостійна робота				
		Тестуванн я	Індивідуа льна робота			
Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8	Теми 1-8		
20	20	5	5	8		
50					50	100

11.Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни «Управління бізнес-процесами на підприємстві».
2. Опорний конспект лекцій.

3.Методичні вказівки щодо виконання контрольної роботи з дисципліни «Управлінський облік» / Пилипів Н.І., Максимів Ю.В., П'ятничук І.Д., Банашкевич Т.П.– Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018.–32с. (Ум. друк. арк. 0.83).

5. Презентаційні матеріали до лекцій.
6. Тестові завдання для контролю поточної успішності з дисципліни «Управління бізнес-процесами на підприємстві».
7. Екзаменаційні білети з дисципліни.

10. Рекомендована література

1. Ареф'єва О.В. Бізнес-процеси підприємств сфери послуг: фактори, формування, конкурентоспроможність / О.В. Ареф'єва, Т.В. Луцька // Європейський ун-т. – К.: Вид. Європейського ун-ту, 2009. – 96с.
2. Белінський П. І. Менеджмент виробництва та операцій: Підручник. / П.І. Белінський – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 624 с.
3. Гевко І. Б. Операційний менеджмент: Навч. посіб. / І. Б. Гевко – К.: Кондор, 2005. – 228 с.
4. Данченко О.Б. Практичні аспекти реінжинірингу бізнес-процесів / О.Б. Данченко. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 238 с.
5. Елиферов В.Г. Бизнес-процессы: Регламентация и управление : учеб. пособие / В.Г. Елиферов, В.В. Репин. – Институт экономики и финансов «Синергия». – М. : Инфра-М, 2006. – 318 с.
6. Іванов М. М. Операційний менеджмент : навч. посіб. / М. М. Іванов, П. В. Комазов. – К. : «Центр учбової літератури», 2012. – 368 с.
7. Комарницький І. Ф. Менеджмент виробництва та операцій (тестові, проблемні ситуації, практичні завдання): Навчальний посібник. / І. Ф. Комарницький, П. І. Белінський, В. І. Кравець. – Київ: Центр навчальної літератури, 2009. – 236 с.
8. Майк Ротер, Джон Шук Вміння бачити бізнес-процеси: створення цінності та зменшення втрат. Бібліотека Лін Інституту. – Київ: Пабулум, 2017 – 132 с.
9. Макаренко М. В. Производственный менеджмент: Учеб. пособие для вузов. / М. В. Макаренко, О. М. Махалина. – М.: ПРИОР, 2009. – 384 с.
10. Микитенко Н. В. Операційний менеджмент. Практикум : навч. посіб. / Н.В. Микитенко. – К. : КНТЕУ, 2009. – 197 с.
11. Омеляненко Т. В. Операційний менеджмент: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. / Т. В. Омеляненко, Н. В. Задорожна. – К.: КНЕУ, 2008. – 236 с.
12. Польшаков В.І. Реінжиніринг бізнес-процесів. Монографія / Польшаков В.І., Данченко О.Б., Польшаков І.В. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2011. – 240 с.
13. Репин В.В. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнеспроцессов / В.В. Репин, В.Г. Елиферов. – [2-е изд.]. – М. : РИА «Стандарты и качество», 2005. – 408 с
14. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту: підруч. для студ. ВНЗ. / О. М. Сумець. – К. : Професіонал, 2009. – 414 с.

15. Трут О. О. Операційний менеджмент : підручник / О. О. Трут. – К. : Академвидав, 2013. – 348 с.

16. Шемаєва Л.Г. Управління якістю бізнес-процесів на підприємстві / Л.Г. Шемаєва, К.С. Безгін // Харківський національний економічний ун-т. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 240с.

11. Інформаційні ресурси

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни є:

– законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств;

– фінансово-економічні бюлетені Державної служби статистики України;

– праці вітчизняних і зарубіжних вчених з теорії, організації та методики бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання;

– матеріали науково-практичних конференцій;

– підручники та навчальні посібники на електронних носіях;

– професійні видання України:

1) «Бізнес-видання: журнал «корпоративные системы» – <http://www.management.com.ua/announce.php?edition=5>;

2) «Das Management» – <http://www.das-management.info/>;

3) «Актуальні проблеми економіки і управління» – <http://probleconomy.kpi.ua/>;

– Інтернет-ресурси, зокрема:

1) законодавство України – <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>;

2) офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>;

3) офіційний сайт Міністерства фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>;

4) офіційний сайт Державної фіскальної служби України – <http://sfs.gov.ua>.

5) офіційний сайт Державної служби статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

6) Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>;

7) Національна Парламентська бібліотека України – <http://www.nplu.kiev.ua>.

Зміни та доповнення до робочої програми

На 2020 / 2021 н.р. у програму внесені доповнення

1) Для студентів, що навчаються за скороченим терміном навчання

Змінено семестр вивчення дисципліни – 1 семестр

Пререквізити. Дисципліна є вихідною.

протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Пилипів Н.І.